

MƏDƏNİYYƏT

Azerbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

“Ulu öndərin həyat və fəaliyyəti Azərbaycanın milli sərvətidir”

İyulun 11-də Milli Kitabxanada ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişinin 50-ci ildönümünə həsr edilən tədbir keçirildi.

Mədəniyyət Nazirliyi və Milli Kitabxananın birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə əvvəlcə ulu öndərin fəaliyyətinə həsr olunan videoçarx nümayiş olundu.

Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov tədbiri açaraq ölkəmizin inkişafında əvəzsiz xidmətləri olan dahi siyasətçi, müdrik dövlət xadimi Heydər Əliyevin zəngin ömrü yolundan danışdı.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Vəqif Əliyev çıxışında vurğuladı ki, ulu öndər doğma xalqı qarşısında tarixi missiyasını şərafətlə yerinə yetirərək müasir Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu oldu. 1969-cu ilin 14 iyul tarixində Azərbaycan SSR KP MK-nın birinci katibi seçilən Heydər Əliyev ilk gündən respublikanın hərtərəfli inkişafının təməlini qoydu.

səh. 3

Şəki haqqında qərar türk dünyası ilə UNESCO arasında əməkdaşlığa da zəmin yaradacaq

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu Xan sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzinin UNESCO-nun Dünya İrs siyahısına daxil edilməsi münasibətilə Azərbaycan xalqını və bütün türk dünyasını təbrik edir.

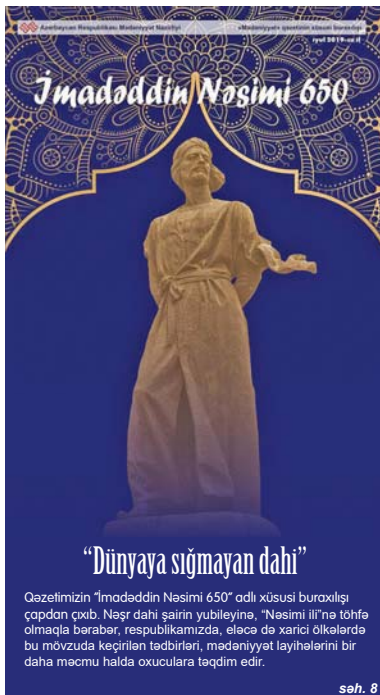
Fondun bununla bağlı yaydığı bəyanatda qeyd olunur ki, bu qururverici hadisə türk dünyasının bir parçası olan Azərbaycanı məxsus nadir memarlıq abidəsinin beynəlxalq miqyasda daha da tanınmasına öz töhfəsini verəcək və türk dünyası ilə UNESCO arasında yeni-yeni əməkdaşlıq körpülərinin salınmasına səbəb olacaq.

səh. 4

Dünya İrs Komitəsi sessiyasının bağlanması münasibətilə ziyafət təşkil olunub

Birləşmiş Millətlər Təhsil, Elm, Mədəniyyət Təşkilatı – UNESCO-nun ən genişmiqyaslı tədbiri sayılan Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası on gün davam edən iclaslardan, müzakirə və diskussiyalardan sonra iştirakçılar üçün təşkil edilən ziyafətlə başa çatdı.

səh. 4

“Dünyaya sığmayan dahi”

Qəzetimizin “İmadəddin Nəsimi 650” adlı xüsusi buraxılışı çapdan çıxdı. Nəşr dahi şairin yubileyinə, “Nəsimi ilinə” töhfə olmaqla bərabər, respublikamızda, eləcə də xarici ölkələrdə bu mövzuda keçirilən tədbirləri, mədəniyyət layihələrini bir daha məcmu halda oxuculara təqdim edir.

səh. 8

Sağ ol, Bakı! Təşəkkürlər, Azərbaycan!

Ölkəmiz uğurla ev sahibliyi etdiyi mötəbər tədbirlərin şərəf lövhəsinə yeni bir səhifə yazdı

Bu gün Azərbaycan beynəlxalq festivallara, global forumlara, konfranslara, yarışlara – dünya miqyaslı mötəbər tədbirlərə uğurla ev sahibliyi edir. Bu, Azərbaycan rəhbərliyinin yerliyi çoxşaxəli diplomatiyanın, bütün dünyaya açıq siyasətinin nəticəsi, ölkəmizin beynəlxalq arenada qazandığı nüfuzun təsdiqidir.

Birbaşa mövzu və mahiyyətdən savayı, eyni zamanda xalqlar və ölkələr arasında mehriban münasibətlərə, mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalara dialoqa töhfə və zəmin olan bu tədbirlərin Azərbaycan da gerçəkləşməsi beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən ölkəmizə verilən yüksək qiymətin ifadəsidir.

İyunun 30-da Heydər Əliyev Mərkəzində təntənəli açılışı keçirilən, iyulun 1-dən 10-dək Bakı Konqres Mərkəzində davam edən UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası Azərbaycanda son illər gerçəkləşən mötəbər tədbirlərin şərəf lövhəsinə yeni bir səhifə yazdı.

Bunadək Azərbaycanın qəbul etdiyi ən genişmiqyaslı beynəlxalq tədbir 2016-cı ilin aprelində Bakı Konqres Mərkəzində 140 ölkədən 2 minədək qonağın iştirakı ilə keçirilən BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu idi. Bu dəfə eyni məkanda 150-dən çox ölkədən 2500-

dək nümayəndə bir araya gəldi. UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının yüksək səviyyədə gerçəkləşməsi Azərbaycan dövlətinin beynəlxalq nüfuzuna yeni imalələr qazandırdı, eyni zamanda xalqımızın zəngin mədəni irsinin, yüksək qonaqpərvərliyinin nümayiş oldu.

mövzunun davamı:
səhifə 2, 4

“İslam sivilizasiyası Qafqazda”

Müraciətdə qeyd olunur ki, etnik-mədəni müxtəlifliyi və təbi-coğrafi zənginlikləri ilə dünyanın unikal guşələrindən olan Qafqazın son 1400 illik tarixi İslam dini ilə bağlıdır. Azərbaycanda, o cümlədən Qafqazın müxtəlif bölgələrində bu dinə məxsus çoxsaylı maddi və qeyri-maddi mədəniyyət nümunələri İslam sivilizasiyasının regiondakı dərin köklərindən xəbər verir. Bu gün Qafqazda yaşayan xalqların bir çoxunun mədəniyyətinin əsasını İslam dəyərləri təşkil edir.

davamı səh. 3-də

İsveçrənin səyahət portalında Şəki haqqında məqalə

İsveçrənin www.travel-blog.ch səyahət portalında “Şəki Xan sarayı UNESCO-nun Dünya İrs siyahısına daxil edilib” adlı məqalə verilib.

Oxucuların diqqətinə çatdırılır ki, öz əsrarəngiz memarlıq üslubu ilə Şəki Xan sarayı Azərbaycanın tarixi və memarlıq abidələri içərisində xüsusi yərə malikdir.

Vurğulanır ki, bu abidə Azərbaycan rəngkarlığı və xalq sənətinin nadir incilərindən biridir.

Məqalədə UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin Bakıda keçirilən 43-cü sessiyası çərçivəsində qəbul edilən qərarlar və bu qərarların dünya mədəni irsi üçün əhəmiyyətindən bəhs edilib.

Daha sonra Şəki şəhərinin tarixi, Xan sarayı və şəhərin

qədim memarlıq abidələri haqqında oxuculara ətraflı məlumat verilib. Şəki xanlarının memarlıq zövqü və burada tətbiq olunmuş üslublar və şəbəkə barədə bəhs edilib.

Gözəl insan, gözəl sənətkar

Kino təsadüfi insanları sevmir. Ona qəlbi, ruhu ilə bağlı olanları isə unudulmağa qoymur. Azərbaycan kinosunda özünəməxsus dəst-xətti ilə seçilən Əməkdar incəsənət xadimi, Dövlət mükafatı laureatı, görkəmli kinooperator, kinorejissor Rəsim İsmayilov da bizi kinonun həyatın inkişafı olduğuna inandıran, çəkdiyi filmlərinin isə onu unudulmaq qoymadığı sənətkarlarımızdandır.

Rəsim İsmayilovun operator və rejissor kimi quruluş verdiyi filmlər onu fəxarət hissi ilə xatırladır. Sözün əsl mənasında, kino fədisinin imza atdığı ekran əsərlərinin hər birində kolorit və mənəviyyətə görə kinonun həyatı üçün vacibliyini sübut edir, vizual ədəbiyyatın həyatın spesifik idrakı, inkişafı olduğunu vurğulayır.

səh. 6

“Dəli yığıncağı”: səhnədən-səhnəyə

Akademik Milli Dram Teatrının səhnəsində Cəlil Məmmədquluzadənin “Dəli yığıncağı” əsəri 41 illik fasilədən sonra yenidən tamaşaya qoyuldu.

Ədibin 150 illik yubileyinə həsr olunan tamaşaya Əməkdar incəsənət xadimi Bəhram Osmanov quruluş verib. Səhnə əsərinin elmi məsləhətçisi akademik İsa Həbibbəyli, bəstəkar Xalq artisti Siyavuş Kərimi, rəssamı Xalq rəssamı Nazim Bəykişiyevdir.

“Dəli yığıncağı” pyesi əsasında növbəti səhnə əsəri Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrında hazırlanır. Əsərə Xalq artisti Cənnət Selimova quruluş verib.

səh. 7

87-ci mövsümə dostlarla birlikdə yekun vurdular

səh. 2

“TRI World”ün Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı filmi Los-Ancelesdə keçirilən beynəlxalq festivalda mükafat qazanıb

səh. 3

İsveçrədə azərbaycanlı piançuların konserti

səh. 8

Mərahim Fərzəlibəyov "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 10-da Mərahim Fərzəli oğlu Fərzəlibəyovun "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Tanınmış teatr rejissoru, Xalq artisti Mərahim Fərzəlibəyov Azərbaycan teatr sənətinin inkişafında xidmətlərinə görə təltif edilib.

Almaniya Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi yaradılır

Prezident İlham Əliyev iyulun 11-də Azərbaycan Respublikasının Almaniya Federativ Respublikasındakı Səfirliyinin tabeliyində Mədəniyyət Mərkəzinin yaradılması haqqında sərəncam imzalayıb.

Mərkəz ölkəmizin daxili və xarici siyasəti, mədəniyyəti, tarixi, sosial-iqtisadi inkişafı, elmi-texniki və turizm potensialı barədə təbliğat işini genişləndirmək məqsədilə yaradılır.

Sərəncamda Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə Mədəniyyət Mərkəzinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı zəruri tədbirləri həyata keçirmək tapşırılıb.

Qeyd edək ki, ölkəmizin Fransanın paytaxtı Parisdə, Avstriyanın paytaxtı Vyanada, Özbəkistanın paytaxtı Daşkənddə mədəniyyət mərkəzləri fəaliyyət göstərir.

Timuçin Əfəndiyev "Cümhuriyyətin 100 illiyi" medalına layiq görülüb

Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının rektoru, Əməkdar elm xadimi, professor Timuçin Əfəndiyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi (1918-2018)" yubiley medalı ilə təltif edilib.

Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasından verilən məlumata görə, yubiley medalını Azərbaycan Respublikasının Təhsil naziri Ceyhan Bayramov professor Timuçin Əfəndiyevə təqdim edib.

Iyulun 10-da UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin Bakıda keçirilən 43-cü sessiyasının sonuncu iclası keçirildi.

Sessiyanın sədri, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev giriş sözündə on gün ərzində Bakıda çox mühüm məsələlərin müzakirə edildiyini, vacib qərarların qəbul olunduğunu vurğuladı. Nazir gərgin çalışın sessiyanın katibliyinə minnətdarlığını bildirdi.

Sonra sessiyanın hesabatının qəbul edilməsinə dair qərar layihəsi oxundu və qəbul olundu. UNESCO-nun Dünya İrs Mərkəzinin direktoru xanım Mətbild Rossler sessiyanın hazırlanmasında, təşkilində, sənəd layihələrinin ərşayə gətirilməsində zəhmətli olan, müzakirələrdə iştirak edən hər kəsə minnətdarlığını bildirdi.

Norveç, Tunis, Anqola, Kuba, Burkina Faso, Qırğızıstan, İspaniya, Braziliya, Uqanda, İndoneziya, Macarıstan, Qvatemala,

Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası başa çatdı

"Bizim işimizə belə yüksək qiymət verdiyinizə, Azərbaycanın qonaqpərvərliyini dəyərləndirdiyinizə görə təşəkkür edirəm"

Bəhreyn, Avstraliya, Zimbabve nümayəndə heyətləri təşəkkür nitqi söylədilər. Çin nümayəndə

ləri təşəkkür etdilər. Bu gün də həmin cümünü təkrar edə bilərik. Bizim işimizə belə yüksək qiymət

Əbülfəs Qarayev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Birinci vitse-prezidenti, Azərbaycan hö-

mat verdiyinizə, Azərbaycanın qonaqpərvərliyini dəyərləndirdiyinizə görə təşəkkür edirəm. Biz komitə, məşvəratçı qurumlarla birlikdə çalışdıq, bir il ərzində hazırlıq işləri görüldü və bunun nəticəsi olaraq 43-cü sessiya belə rəvan, şəffaf və qarşılıqlı etimad şəraitində keçdi. Bütün bunlar beynəlxalq ictimaiyyətin Dünya İrs Komitəsinin fəaliyyətinə marağını göstərir. Sessiya günlərində Bakıda Gənc Peşəkarlar Forumu, Abidə Məncərləri Forumu da gerçəkləşdi.

kumeti və öz adından UNESCO-nun baş direktoru Odre Azuleya, baş direktorun müavini Ernesto Ottone Ramirezə, Dünya İrs Mərkəzinin direktoru Mətbild Rosslerə, eləcə də komitənin üzvlərinə və bütün qonaqlara minnətdarlığını bildirdi. Nazir həmçinin sessiyanın keçirildiyi Bakı Konqres Mərkəzinin kollektivinə, köməkçilərə, gənc könüllülərə, media işçilərinə təşəkkürünü ifadə etdi.

Sonda sessiya iştirakçıları xatirə şəklində çəkildilər.

GÜLCAHAN

Ölkəmiz dünya xalqlarının mədəniyyət tarixində öz müsbət izini qoydu

Iyulun 10-da Bakı Konqres Mərkəzində UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının yekunlarına həsr edilmiş mətbuat konfransı keçirildi.

Bütün media nümayəndələrinə minnətdarlığını bildirən sessiyanın Təşkilat Komitəsinin sədri, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev tədbir müddətində qəbul edilmiş qərarlardan, keçirilən görüşlərdən, əldə edilən uğurlardan söz açdı.

Nazir dedi ki, ölkəmizin son illər sürətli inkişaf yoluna qədəm qoyması dünya birliyində yüksək qiymətləndirilir. Dünyanın mötəbər beynəlxalq təşkilatlarının öz tədbirlərini Azərbaycanda keçirmələri müstəqil dövlətimizin nüfuzundan xəbər verir.

Azərbaycan-UNESCO münasibətlərinə toxunan Əbülfəs Qarayev bu quruma əlaqələrin inkişafında Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın əvəzsiz xidmətlərini xüsusi vurğuladı. Prezident İlham Əliyevin 9 avqust 2018-ci il tarixli sərəncamı ilə UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakı şəhərində keçirilməsi ilə əlaqədar Təşkilat Komitəsi yaradıcılığı diqqətə çatdırıldı.

Mədəniyyət naziri ölkəmizin 10 gün ərzində ev sahibliyi

etdiyi mötəbər tədbirin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirdi. Bildirdi ki, Azərbaycanın dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri milli-mənəvi dəyərlərin, tarixi-mədəni irsin qorunması və təbliği ilə ya-

naşı, beynəlxalq səviyyədə dünya irsinin müdafiəsi və mühafizəsinə dəstək verməkdir. Bu məqsəddə ölkəmiz müstəqilliyini bərpa etdiyi vaxtdan UNESCO ilə sıx əməkdaşlıq münasibətləri qurub və təşkilatın fəaliyyətinə öz töhfəsini verib. Azərbaycan 2013-cü ilə UNESCO-nun Qeyri-Maddi

Mədəni İrsin Qorunması üzrə Hökumətlərarası Komitəsinin 8-ci sessiyasına uğurla ev sahibliyi etmişdi. Bakıda iki ildən artıq dövlət qurumlarımız bu şərtlərlə tanış olmuşdular. Bu istiqamətdə bütün işlər həyata keçirildi.

Nazir daha sonra dedi: "UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin sessiyasının Bakıda keçirilməsi olduqca məsuliyyətli bir iş idi. Komitə üzvlərinin ölkəmizin belə nüfuzlu bir tədbirə ev sahibliyi etməsinə şərsə verməsi, sözsüz ki, ilk növbədə Azərbaycanın dünyada artan nüfuzundan xəbər verirdi.

Qeyd etmək istəyirəm ki, Dünya İrs Komitəsinin əvvəlcədən göndərilmiş şərtlər toplusu var idi və aidiyyətli dövlət orqanlarımız bu şərtlərlə tanış olmuşdular. Bu istiqamətdə bütün işlər həyata keçirildi.

Dünya İrs Komitəsinin UNESCO-nun əhəmiyyətli qurumlarından olduğunu söyləyən nazir bildirdi ki, komitənin sessiyası dünya mədəni irsinə töhfə verən ən nüfuzlu tədbirlərdən hesab olunur. Dünya İrs Komitəsi dünya xalqlarının kimliyini və tarixi yaddaşını ifadə edən mədəni və təbii irs nümunələri

na, ən dəyərli abidələrə dair qərarlar qəbul edir. Bu tədbirə ev sahibliyi etmək və eyni zamanda komitəyə sadriq etmək Azərbaycan Respublikası dünya xalqlarının mədəniyyət tarixində öz müsbət izini qoydu".

Nazir vurğuladı ki, Şəki Xan sarayı ilə birlikdə şəhərin tarixi mərkəzinin Dünya İrs siyahısına daxil edilməsi Azərbaycan mədəniyyətinin tarixi qələbəsidir. Bu prosesin asan başa gəlmədiyini qeyd edən Əbülfəs Qarayev bildirdi ki, altı ildən artıq vaxtdan ekspertlər bu sənədi hazırlayaraq müvafiq beynəlxalq təşkilatlara təqdim etmişdilər: "İlk mərhələdə onların təhlili zamanı bir sıra məqamlar ortaya çıxmış, müəyyən tövsiyələr verilmişdi. Azərbaycanı gətirirdi sülbutlar və dövlətimizin başçısının "Şəki şəhərinin tarixi hissəsinin qorunması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" sərəncamının icrası bu qərarın verilməsində müsbət rol oynadı. Bununla da Azərbaycanın UNESCO-nun Dünya İrs siyahısında yer alan mədəni irs nümunələrinin sayı üçə çatmış oldu".

Sonra media nümayəndələrinin sualları cavablandırıldı.

FARİZ

Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyində silsilə tədbirlər keçirilib

Xəbər verdikimiz kimi, 30 iyun – 10 iyul tarixlərində Bakı şəhərində keçirilən UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası ilə bağlı Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyində "Azərbaycan musiqisinin inciləri UNESCO-nun siyahısında" adlı silsilə tədbirlər təşkil olunub.

Sonuncu tədbirdə Fikrət Əmirov adına Azərbaycan Dövlət Mahni və Rəqs Ansamblı çıxış edib və ustad dərsi keçib. Ansamblın bədii rəhbəri Xalq artisti, professor Ağavərdi Paşayev, baletmeysteri Əməkdar artist Ceyhan Qurbanovdur.

Həmçinin Heydər Əliyev Sarayında muzeyin Qədim musiqi alətləri ansamblının ifasında konsert proqramı təqdim olunub.

Abdulla Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı 87-ci mövsümə yekun vurdu. Teatrın son illər yaranmış ənənəsinə görə, kollektiv iyulun 11-də mövsümünə tədbirinə dost görüşünə, musiqili-hadiyyəli-mükəfatlı məclisə çevirdi.

Tədbir teatrın nəzdindəki "Oyuq" teatr-studiyasının ifasında Müslüm Maqomayevin "Azərbaycan" mahnısı ilə başladı.

Teatrın direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Rəşad Əhmədov sahneyə çıxaraq 2018-2019-cu teatr mövsümündə qazandıqları nailiyyətlərdən, festivallarda iştirakdan danışdı. Mövsüm ərzində teatrın iki əməkdaşının fəxri ada, iki nəfərin Prezident mükafatına layiq görüldüyünü dedi. Teatr və konsert müəssisələrində çalışanlara əməkdaşlığın artırılmasına, teatra göstərilən qayğıya görə ölkə rəhbərlərinə təşəkkürünü bildirdi.

Kukla teatrının binasında öz fəaliyyətini davam etdirən Yuğ

87-ci mövsümə dostlarla birlikdə yekun vurdular

Dövlət Teatrının baş rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Mehriban Ələkbərzadə də salona toplaşanları uğurlu bir mövsümün başa çatması münasibətilə təbrik etdi.

Sonra mövsümün yekunu olaraq bədii suranın qərarı ilə fərqlənlərə fəxri fərman və mükafatlar təqdim edildi.

Xalq artisti İlham Namiq Kamal "Bizim Don Kixot" tamaşasındakı iştirakına görə "Teatrı uğurlu yaradıcılıq əməkdaşlığına görə" fəxri fərmanla, Əməkdar artist, rejissor Loğman Kərimov "Teatrın dostu" mükafatı ilə təltif edildi.

Teatrın bu mövsümdə fərqlənmiş 7 əməkdaşı, "Oyuq" teatr-

studiyasının 11 üzvü də fəxri fərmanla mükafatlandırıldı. Araz Həsənov ilin ən zəhmətkeş aktyoru, Aygül Ağayeva və Cavid İbrahimov isə ilin ən sevilen aktrisası və aktyoru kimi fərqləndirildilər.

Mahnılarla süslü tədbirdə teatrın hamkarlar ittifaqı komitəsinin kollektivin bir sıra üzvlərinə fəxri fərmanı təqdim edildi.

Kukla teatrı bir neçə ildir ki, 22 iyul - Milli Mətbuat Günü ərəfəsinə təsadüf edən mövsümünə tədbirlərdən teatrı xalq əməkdaşlığı, kollektivin yaradıcı fəaliyyətini işıqlandıran mətbuat işçiləri ilə təltif edir. Sənət ocağı bu il də ənənəsinə sadıq qaldı. Kütləvi informasiya vasitələrində gələn 17 nəfər "Teatrın dostu" mükafatına layiq görüldü. "Mədəniyyət" qəzetinin əməkdaşı Gülcəhan Məmmədova da onları arasında. Həmkarlarımızı təbrik edirik!

İyulun 11-də Milli Kitabxanada Ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişinin 50-ci ildönümünə həsr edilən tədbir keçirildi.

Mədəniyyət Nazirliyi və Milli Kitabxananın birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə əvvəlcə ulu öndərin fəaliyyətinə həsr olunan videoçarx nümayiş olundu.

Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov tədbiri açaraq ölkəmizin inkişafında əvəzsiz xidmətləri olan dahi siyasətçi, müdrik dövlət xadimi Heydər Əliyevin zəngin ömür yolundan danışdı. Bildirdi ki, Azərbaycanın son 50 illik tarixinin elə bir sahəsi, mərhələsi yoxdur ki, orada bu fenomenal şəxsiyyətin nəhəng işləri olmasın. Heydər Əliyev siyasi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində Vətənə, xalqa, torpağa sonsuz məhəbbət və sədaqət hissi ilə qurub-yaradıb. Azərbaycan xalqını ən çətin məqamlarında üzəlişdiyi faciələrdən, fəlakətlərdən xilas etmək üçün misilsiz cəhdlər qoymuşdur. O, tələyin bəxş etdiyi bir çox fitri keşfiyyətlər sayəsində tarixi hadisələrin inkişaf macrasını qabaqlamağı bacarıb.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Vəqif Əliyev çıxışında vurğuladı ki, ulu öndər doğma xalqı qarşısında tarixi missiyanı şərəflə yerinə yetirərkən müasir Azərbaycan dövlətinin memarı, qurucusu oldu. Bildirdi ki, 1969-cu ilin

14 iyul tarixində Azərbaycan SSR KP MK-nın birinci katibi seçilən Heydər Əliyev ilk gündən respublikanın hərtərəfli inkişafının təməlini qoydu: "Bu təməl üzərində təhsil, elm, mədəniyyət, kənd təsərrüfatı, neft sənayesi, ordu quruculuğu öz inkişaf yoluna çıxdı. Ulu öndər hələ o vaxtdan müstəqil Azər-

baycan üçün möhkəm özlü yaratdı. Heydər Əliyev qədr öz xalqını, onun tarixini, mədəniyyətini və dilini sevan ikinci bir şəxsiyyət tapmaq çox çətindir. SSRİ-nin ən sərt idarəçilik dövründə müqəddəs dilimiz dövlət dili kimi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına salmaq nail oldu".

“Ulu öndərin həyat və fəaliyyəti Azərbaycanın milli sərvətidir”

Ümummilli liderin müstəqil Azərbaycana rəhbərliyi zamanı gördüyü misilsiz işlərdən danışan Vəqif Əliyev diqqətə çatdırdı ki, Heydər Əliyev xalqın tələbi ilə hakimiyyətə gəlməsi ilə ölkəmiz iqtisadi tənəzzüldən, məhv olmaq təhlükəsindən xilas oldu. 1994-cü il sentyabrın 20-də bağlanan "Əsrin müqaviləsi" Heydər Əliyev şəxsiyyətinin tarixi qələbəsi idi. Ulu öndər müdrik siyasətçi ilə Azərbaycan dünyanın enerji təminatçılarından birinə çevrildi.

Millət vəkili Aqil Abbas çıxışında qeyd etdi ki, Heydər Əliyev müdrikliyi və siyasi iradəsi sayəsində mənsub olduğu xalqı və qurduğu dövləti dünya miqyasında tanıdı: "Ulu öndərin həyat və fəaliyyəti Azərbaycan xalqının alın yazısı, tələyin töhfəsi və milli sərvətidir. Elə bir sərvətdir ki, bu gün də, gələcəkdə də peşəindən, yaşından asılı olmayaraq, bütün insanlar ondan faydalanacaq".

Millət vəkili, akademik Nizami Cəfərov ümummilli liderin zəngin siyasi fəaliyyətindən, müstəqil güclü Azərbaycan dövlətinin qurulmasında göstərdiyi tarixi xidmətlərdən, xalqımızın

rıfahı naminə gördüyü mühüm işlərdən danışdı. Qeyd etdi ki, Azərbaycan 1969-cu il iyulun 14-də Heydər Əliyevin ölkəmizdə siyasi hakimiyyətə gəlişindən sonra çiçəklənən mərhələsinə qədəm qoyub. Həmin illərdə respublikamızın gələcək inkişafı üçün güclü təməllər atılıb. Qısa müddətdə iri fabriklər və zavodlar, sənaye obyektləri tikilib. İqtisadi, elmi, mədəni və digər sahələrdə bir çox uğurlar əldə olunub. Heydər Əliyev həmişə Azərbaycanın ədəbiyyat, mədəniyyət, incəsənət və tarixi şəxsiyyətlərinə xüsusi diqqət və qayğı göstərirdi.

Tədbirdə daha sonra Milli Məclisin deputatı, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Hikmət Babəqulov, YAP Siyasi Şurasının üzvü, "iki sahə" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Bakıdakı cəmi nümayəndəliyinin rəhbəri Bəxtiyar Əsgərov çıxış edərək ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyətindən, Azərbaycan dövlətçiliyinin bərpasından, qorunub saxlanılmasından misilsiz xidmətlərindən və xalqımızın rifahı naminə həyata keçirdiyi siyasi-iqtisadi islahatlarından danışdılar.

Sonda Milli Kitabxana tərəfindən hazırlanan, ümummilli liderin hakimiyyətə gəlişinin 50-ci ildönümünə həsr edilmiş elektron məlumat bazası təqdim edildi.

Savalan FƏRƏCOV

“İslam sivilizasiyası Qafqazda”

Beynəlxalq simpoziuma 12 ölkədən alim və ekspertlər qatılıb

əvvəlki səh. 1-də

İslam VII əsrin ortalarından etibarən Azərbaycanda yayılmağa başlamış və ölkəmiz İslam sivilizasiyasının tarixi-mədəni mərkəzlərindən birinə çevrilmişdir. Xalqımız yüz illər boyu belə bir mədəni-mənəvi müstəvidə bəşəri fikir tarixinə böyük şəxsiyyətlər bəxş etmiş, dünya şöhrətli Azərbaycanlı alim və müfəkkirlər, söz və sənət dühalı İslam mədəniyyətinin inkişafında müstəsna xidmətlər göstərmişlər.

Tarixən olduğu kimi, bu gün də Azərbaycanda İslam dəyərlərinin qorunmasına xüsusi əhəmiyyət verilir. Ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 9-11 dekabr 1998-ci ildə "İslam sivilizasiyası Qafqazda" Beynəlxalq simpoziumunun Bakıda keçirilməsi xalqımızın öz tarixi keçmişinə və milli-mənəvi dəyərlərinə bağlılığının bariz nümunəsidir.

Mürciətdə əminlik ifadə olunur ki, "İslam sivilizasiyası Qafqazda" mövzusunda ikinci simpozium maraqlı və konstruktiv müzakirələr şəraitində keçərək Azərbaycanın, ümumilikdə Qafqazın İslam sivilizasiyasının inkişafındakı tarixi yerinin və rolunun araşdırılmasına yeni töhfələr verəcək.

Tədbirdə açıqlıq nitqi ilə çıxış edən Ali-nin rektoru, ilahiyat üzrə fəlsəfə doktoru Ceyhun Məmmədov İslamın Qafqaz xalqlarının həyatında tutduğu əhəmiyyətli möqəyə, həmçinin qafqazlı alim və müfəkkirlərin İslam sivilizasiyasına bəxş etdikləri töhfələrə toxunub.

Azərbaycanın dünyada tolerantlığı və multikulturalizm ideyalarını təbliğ və təqdim edən nümunəvi bir ölkə kimi tanındığını vurğulayan C.Məmmədov ölkəmizdə çox sayda məscid, kilsə və sinagogaqon dövlət vəsaiti hesabına tikilib, həmçinin təmir edilib-nüvələndirilib. O, nitqində İslam sivilizasiyasının inkişafında qafqazlı, xüsusən də azərbaycanlı alimlərin özünəməxsus yeri-ni vurğulayaraq, məşhur İslam alimləri haqqında bəhs etdi.

Daha sonra çıxış edən İslam Tarixi, İncəsənəti və Mədəniyyəti Araşdırma Mərkəzinin (IRCCA) baş direktoru Halit Eren globallaşma dövründə ksenofobiyanın mədəniyyətlər və dinlər arasında dialoqun inkişafına ciddi təhdid

olduğunu vurğulayaraq bildirdi ki, bu təhdidin qarşısını almaq üçün tolerantlığın, dialoqun, əməkdaşlığın və həmrəyliyin gücləndirilməsi böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu baxımdan Azərbaycanın rolu xüsusi vurğulanmalıdır. Halit Eren qeyd etdi ki, Azərbaycan İslam dünyasının bir parçası olduğundan onun mədəniyyətində ərəb, İslam ünsürləri daha gözərcəpəndir. Ona görə də İslam sivilizasiyasının Qafqazda yayılması, ilk növbədə Azərbaycanla bağlı olduğundan belə bir tədbirin burada reallaşması çox məqsəduyğundur.

Milli Məclisin deputatı, AMEA-nın Ziya Bünyadov adına Şərqşünaslıq İnstitutunun direktoru, akademik Gövhər Baxşəliyeva qeyd etdi ki, İslam dini Azərbaycanda yayılmağa başladığından etibarən dərin kök salıb, insanların davranışına, düşüncəsinə, mənəviyyat və mədəniyyətinə müəyyən təsir göstərmişdir. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı İslam sivilizasiyasının Qafqaz xalqlarına bəxş etdiyi dəyərli töhfələri xüsusi vurğulayıb. Bildirdi ki, ötən əsrin 90-cı illərində ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanı rəhbərlik etdiyi vaxtda xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərini, dinlərarası dialoqun və dini tolerantlığın ənənələrinin qorunub inkişaf etdirilməsində mühüm addımlar atılıb, dini etiqad azadlığı təmin edilmişdir.

Bu gün Azərbaycan İslam mədəniyyətinin qorunub saxlanılmasında və dünyaya olduğu kimi çatdırılmasında önəmli məkanlardan biri kimi tanınır. Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2016-cı ilin Azərbaycanı "Multikulturalizm il" elan edilməsi sülhə, qarşılıqlı hörmətə, birgə yaşayışa çağırış və töhfədir. Azərbaycan Prezidentinin 2017-ci ilin ölkəmizdə "İslam həmrəyliyi" il elan edilməsi haqqında sərəncamı bütün müsəlman aləminə və dünyaya xoşməramlı mesaj oldu. Bakı Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu, Beynəlxalq Humanitar Forum və digər bu kimi böyük beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etdi.

Tədbirdə daha sonra Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin birinci müavini Salman Musayev, Türkiyənin 29 Mayıs Universiteti Himayəçilər Şurasının sədri, professor Tayyar Altıkuş, İzmir Katip Çelebi Universitetinin rektoru, professor Səffət Köse, Rusiyanın Moskva İslam İnstitutunun rektoru, professor Dəmir Muxetdinov çıxış etdilər. Qeyd etdik ki, simpoziuma Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan, İran, Ukrayna, Qazaxıstan, Özbəkistan, Moldova, ABŞ, Avstraliya, Misir və Səudiyyə Ərəbistanından alim, tədqiqatçı və ekspertlər qatılıb.

Simpoziumda müxtəlif mövzularda panel iclasları keçirilib.

Simpoziumda müxtəlif mövzularda panel iclasları keçirilib. Sədr, professor Tayyar Altıkuş, İzmir Katip Çelebi Universitetinin rektoru, professor Səffət Köse, Rusiyanın Moskva İslam İnstitutunun rektoru, professor Dəmir Muxetdinov çıxış etdilər. Qeyd etdik ki, simpoziuma Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan, İran, Ukrayna, Qazaxıstan, Özbəkistan, Moldova, ABŞ, Avstraliya, Misir və Səudiyyə Ərəbistanından alim, tədqiqatçı və ekspertlər qatılıb.

Simpoziumda müxtəlif mövzularda panel iclasları keçirilib. Sədr, professor Tayyar Altıkuş, İzmir Katip Çelebi Universitetinin rektoru, professor Səffət Köse, Rusiyanın Moskva İslam İnstitutunun rektoru, professor Dəmir Muxetdinov çıxış etdilər. Qeyd etdik ki, simpoziuma Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan, İran, Ukrayna, Qazaxıstan, Özbəkistan, Moldova, ABŞ, Avstraliya, Misir və Səudiyyə Ərəbistanından alim, tədqiqatçı və ekspertlər qatılıb.

“TRT World”ün Qarabağ münafiqəsi ilə bağlı filmi mükafat qazandı

“Qara bağlar, Azərbaycan və Ermənistan müharibələri” (Black Orchards: Azerbaijan and Armenia's Wars) adlı sənədli film ABŞ-nin Los-Anceles şəhərində keçirilən Hollivud Beynəlxalq qasmetrajlı film festivalında “Ən yaxşı qısa sənədli film” mükafatına layiq görüldü.

Mükafatın təqdim edilməsi mərasimi gələn il yanvarın 25-də Hollivudda keçiriləcək.

Qeyd edək ki, Türkiyənin ingilis dilində yayımlanan beynəlxalq xəbər kanalı – “TRT World” tərəfindən hazırlanan film rejissoru və prodüseri Atıxan Kerküklü (Türkiyə), ssenari müəllifi Oubai Şahbandır (ABŞ).

Bu il fevralın 26-da efirə gedən 26 dəqiqəlik filmə Azərbaycan haqqatları, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi, səbəb və nəticələri, Xocalı soyqırımı barədə tamaşaçılara ətraflı məlumat verilir.

Çəkilişlərin əsasən cəbhə bölgəsində aparıldığı sənədli filmə Xocalı soyqırımı şahidlərinin, məcburi köçkünlərin, hərbiçilərin, eləcə də rəsmi şəxslərin müsahibələrinə yer verilib. “TRT World” kanalının çəkiliş heyəti dəfələrlə Azərbaycana səfər edib, cəbhə bölgəsində, Naxçıvan Muxtar Respublikasında olub. Həmçinin çəkiliş qrupu filmi hazırlanması ilə əlaqədar ABŞ-də, Rusiyada olub, diplomatlardan, ekspertlərdən müsahibələr götürüldü.

Qarabağ münaqişəsinin şahidi olma, Xocalı faciəsinə gözəli ilə görən və bu barədə beynəlxalq alimlərin məlumatları verən amerikalı jurnalist Tomas Qolts filmi çəkiliş ilə əlaqədar Azərbaycana gəlib, Bakıda, cəbhə bölgəsində onunla söhbətlər aparılıb. Tomas Qolts Azərbaycanı erməni təəcüzlükləri, xüsusilə də Xocalı soyqırımı ilə bağlı şahidi olduğunu təqdimatda tamaşaçıların diqqətinə çatdırıb.

Sənədli film Azərbaycan Ordusunun qüdrətindən, xüsusilə də 2016-cı ilin Aprel döyüşlərindən, uğurlu Naxçıvan əməliyyatından ətraflı bəhs etdi.

Xarkovda Azərbaycan mədəniyyəti məkanları açılacaq

Ukraynanın Xarkov şəhərində Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin, ART qalereya və heykəl parkının açılışı üçün işlər yekunlaşıb və sənədləşmə işləri başa çatdırılıb.

Bu barədə Ukraynanın Xalq rəssamı, Xarkov Dövlət Dizayn və İncəsənət Akademiyasının Heykəltəraşlıq kafedrasının müdiri Seyfəddin Qurbanov məlumat verib.

O bildirib ki, artıq payız aylarında ölkəmizin Ukraynadakı səfirliyinin dəstəyi ilə Xarkovda Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin və parkın rəsmi açılışı keçiriləcək.

Mədəniyyət mərkəzi və ART qalereyalarının əsas məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təbliğ etmək, istedadlı uşaqların inkişafı və dəstəklənməsi, humanitar və xeyriyyə işçilərinin həyata keçirilməsidir.

Qeyd edək ki, Xarkov əhalisinin sayına görə Ukraynanın ikinci böyük şəhəridir.

Sumqayıtın ritm qrupu Samarada festivalda çıxış edib

Rusiyanın Samara şəhərində ənənəvi Beynəlxalq ritm festivalı keçirilib. 15-ci dəfə təşkil olunan festivalda Azərbaycanı Sumqayıt şəhər N.Nərimanov adına Mədəniyyət mərkəzində fəaliyyət göstərən Rövşən Cəbbənin rəhbərlik etdiyi “Rövşən” ritm qrupu təmsil edib.

Festivalda 15 xarici ölkə, Rusiyanın 15 böyük şəhərindən dəvət olunmuş sənətlərçi iştirak edib.

Türkiyə, İran, Ukrayna, Liiviya, Tacikistan kimi ölkələrdən gələn ritm həvəskarları ilə səhnəni bölüşən istedadlı ritm ustası Rövşən Cəbbər Tolyatı şəhərinin filarmoniya solo konsertində festival iştirakçıların könüllü oxşayıb.

Mədəniyyət naziri və nazir müavinləri bölgələrdə vətəndaşları qəbul edəcək

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin və onların müavinlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, 2019-cu il iyul ayının 26-da saat 11.00-da Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev tərəfindən Quba rayon Heydər Əliyev Mərkəzində (Quba şəhəri, Heydər Əliyev adına mədəniyyət və istirahət parkı) Quba və Qusar rayonlarından olan vətəndaşların qəbulu keçiriləcək.

Həmin gün saat 11:00-da nazirnin birinci müavini Vəqif Əliyev Xaçmaz Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində (Xaçmaz şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 2) Xaçmaz rayonundan, nazir müavini Rəfiq Bayramov Şabran rayon Heydər Əliyev Mərkəzində (Şabran şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 60A) Şabran və Siyazan rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edəcək.

Vətəndaşlar nazirliyin mct@mct.gov.az elektron poçt ünvanı, e-services. mct.gov.az elektron xidmətlər saytı, telefon məlumat sistemi (çağrı mərkəzi 147), (012) 493-92-17 (əlaqələndirici şəxs: Pərviz İsgəndərli - Regional siyasət şöbəsinin müdiri) və (012) 493-55-21 nömrəli telefonlar vasitəsilə qəbulu yazıla bilərlər.

Qəbulu gəlmək istəyən vətəndaşların həmçinin aşağıda qeyd olunmuş əlaqələndirici şəxslərə müraciət etmələri xahiş olunur.

Sıra №-si	Şəhər (rayon)	Əlaqələndirici şəxs	Əlaqə telefonu
1.	Quba rayonu	Fuad Orucov	050-222-84-14 023-335-33-00
2.	Qusar rayonu	David İbraximov	050-631-52-36 023-385-48-56
3.	Xaçmaz rayonu	Fərid Musayev	055-206-10-61 023-325-22-73
4.	Şabran rayonu	Əhməd Səmədov	050-206-96-30 023-353-25-84
5.	Siyazan rayonu	Zəminə Qədirli	070-756-45-80 023-304-07-67

Şəmkirdə Fərman Salmanovun abidəsi qoyulacaq

Məşhur azərbaycanlı geoloq, görkəmli alim, Rusiya Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, Sosialist Əməyi Qəhrmanı Fərman Salmanovun xatirəsi əbədiləşdiriləcək.

Dövlət başçısı İlham Əliyevin iyulun 9-da imzaladığı sərəncamda Nazirlər Kabinetinə Şəmkir şəhərində Fərman Salmanovun heykəlinin ucaldılmasını təmin etmək tapşırıb.

Xatırladığı ki, Fərman Salmanov Qərbi Sibirin Türmen vilayətində nəhəng neft və qaz yataqlarını kəşf etmiş geoloq kimi tarixə düşüb.

Narkomanıyaya qarşı mübarizədə mədəniyyət müəssisələrinin rolu

Iyulun 10-da Ağcabədi şəhərində Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik və İctisaratıma Mərkəzinin (MEMİM) və Ağcabədi Regional Mədəniyyət İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə "Narkomanıyaya qarşı mübarizədə mədəniyyət müəssisələrinin rolu" mövzusunda seminar keçirilib.

Tarix-diyarşünaslıq muzeyində keçirilmiş tədbirdə "Gənc mədəniyyət işçilərinin kreativ koordinasiya qrupu"nın üzvləri iştirak edib. Regional idarənin rəisi Rza Quliyev çıxış edərək mövzunun aktuallığını diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, mədəniyyət müəssisələri, o cümlədən kitabxanalar bu mövzuda maarifləndirici tədbirlər və aksiyalar keçirir.

MEMİM-in elmi katibi Cavid Əliyev Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair dövlət proqramına əsasən Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən görülən və görülməli işlərdən bəhs edib.

Mərkəzin əməkdaşlarından Ceyhun Əhmədov, Elnur Hacıbəyev, Rəfiqə Nəsirova maraqla çıxış ediblər.

Məsələ ilə bağlı metodiki vəsaitlər və xalq teatrlarında yeni təbliğat xarakterli tamaşaların hazırlanmasına dair tövsiyələr səndirilib. Mövzu ətrafında müzakirə və fikri mübadiləsi aparılıb. Seminaraın fəal iştirakçılarına sertifikatlar təqdim olunub.

"Birgə nominasiya layihəsi üzərində 19 il çalışmışıq"

Almaniya və Çexiya sərhədində yerləşən və səkkiz ildən çox yaşlı olan Ergebirg/Krosnohori dağ-mədən regionunun Dnyehir bölgəsində salınması üçün birgə nominasiya layihəsi üzərində 19 ildir sayılırdı. Bu barədə sessiyanın iştirakçısı, Almaniyanın Arxeologiya və Texnologiya İnstitutunun professoru Helmut Albrext söyləyib. O bildirib ki, bu, kompleks bir layihə idi, ancaq biz 2003-cü ildən başlayaraq Çexiya ilə əməkdaşlıq

edərək bunun öhdəsindən gələ bildik. Bu gün bu layihənin ölkəmiz üçün ümumi tarixi və mədəni irsi nümunəsi kimi Dünya irsi siyahısına daxil edilməsinə çox sevinirik".

"Bakıda belə bir qərarın qəbul edilməsinə görə çox şadıq"

Biz çox şadıq ki, "Qədim Pekovun abidələri" nominasiyası Dünya irsi Komitəsinin Bakıda keçirilən sessiyasında Dünya irsi siyahısına daxil edilib. Həqiqətən Pekov şəhəri buna layıq idi. Bu fikri Rusiyanın UNESCO-dakı daimi nümayəndəsi Aleksandr Kuznetsov bildirdi.

Aleksandr Kuznetsov deyib: "Əslində, bu şəhər çoxdan UNESCO-nun Dünya irsi siyahısına daxil olmalı idi. Müxtəlif səbəblərdən bu proses uzandı. Lakin biz şadıq ki, artıq bu gün baş tutdu. Bu nominasiya bizim üçün xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Dünya İrs Komitəsi sessiyasının bağlanması münasibətilə ziyafət təşkil olunub

Birləşmiş Millətlər Təhsil, Elm, Mədəniyyət Təşkilatı – UNESCO-nun ən genişmiqyaslı tədbiri sayılan Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası on gün davam edən icaslardan, müzakirə və diskussiyalardan sonra iştirakçılar üçün təşkil edilən ziyafətlə başa çatdı.

Iyulun 10-da "Gala bazarı" restoranında Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının bağlanması münasibətilə keçirilən ziyafətdə müxtəlif ölkələrdən qonaqlar sessiyanın plenar iclaslarının, gərgin toplantıların yorğunluğunu çıxarmış oldular.

Mərasimdə Azərbaycanın milli rəqsləri, xalq mahnıları, eləcə də dünya musiqi nömrələri səsləndirildi. İfa olunan mahnılar, səsləndirilən musiqilər qonaqlarda xoş ovqat yaradı. Onlar səmimi atmosferdə rəqs edib ayaqlandılar. Qeyd edək ki, UNESCO-nun

Dünya İrs Komitəsinin Bakı sessiyasında 2500-ə yaxın nümayəndə iştirak edib. Sessiyada 29 nominasiya UNESCO-nun Dünya irsi siyahısına daxil edilib. Bunlardan 24-ü mədəni, 4-ü təbii və 1-i isə qarışıq (təbii və mədəni) irsi məkanı ilə bağlıdır.

Şəki haqqında qərar türk dünyası ilə UNESCO arasında əməkdaşlığa da zəmin yaradacaq

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu Xan sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzinin UNESCO-nun Dünya irsi siyahısına daxil edilməsi münasibətilə Azərbaycan xalqını və bütün türk dünyasını təbrik edib.

Fondun bununla bağlı yaydığı bəyanatda qeyd olunur ki, öz mədəni abidələrini, mədəni irsini qoruyub saxlamaq Azərbaycanın dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Bu sahədə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun xoşməramlı səfəri Mehriban xanım Əliyevanın mühüm əhəmiyyətə malik fəaliyyəti xüsusi qeyd edilməlidir. Onun bilavasitə təşəbbüsləri və səyləri nəticəsində Azərbaycanın mədəniyyət abidələri və qeyri-maddi mədəni irsi nümunələri

UNESCO-nun siyahılarında öz layiqli yerini tutmuşdur.

Bəyanatda daha sonra deyilir: "Qədim İpek Yolu üzərində yerləşən, tarixən tolerantlıq şəhəri kimi tanınan Şəki dünya mədəniyyətinə karvansaralar, məscidlər, körpülər, sənətkarlıq ema-

ların dekorativ-təbiiq sənət nüvəsi olan şəbəkə-pancərələrdən istifadə edilmiş Şəki Xan sarayı dünya əhəmiyyətli tarixi memarlıq abidəsidir. Bu qürurverici hadisə türk dünyasının bir parçası olan Azərbaycanı məxsus nadir memarlıq abidəsinin körpülərinin salınmasına səbəb olacaqdır". Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu inanır ki, yaxın gələcəkdə Naxçıvandakı Möminə xatın türbəsi, Suraxanıdakı Ateşgah, eləcə də Azərbaycanın işğal altındakı Dağlıq Qarabağ torpaqlarında yerləşən Yuxarı Gövhər ağa məscidi, Qarabağ Xan sarayı və s. kimi böyük memarlıq abidələri də Dünya irsi siyahısında öz əksini tapacaq.

Yaponiya Mozu-Furuçi kurganlarının dünya irsi olmasını bayram edir

Osakada yerləşən Mozu-Furuçi kurganlarının UNESCO-nun Dünya irsi siyahısına daxil edilməsi böyük sevinc doğurub.

NHK telekanalı bununla əlaqədar yapon nümayəndə heyətinin Bakıda təşkil etdiyi qəbul barədə məlumat yayıb.

Bildirilir ki, Sakai, Habikino və Fuci şəhərlərində yerləşən Mozu-Furuçi kurganları toplusu özündə IV-V əsrlərdə inşa edilən 49 məzarlığı birləşdirir. Son 8 ildə Osaka prefekturasının qubernatoru və həmin şəhərlərin merləri birlikdə bu tarixi məkanın UNESCO-nun siyahısına salınması ilə əlaqədar birgə iş aparıblar.

"UNESCO-nun qərarı alimlərimizin əməyinə verilən yüksək qiymətdir"

BBC telekanalı UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin Bakıda keçirilən 43-cü sessiyasında Codrel rəsədxanasının Dünya irsi siyahısına daxil edilməsi Böyük Britaniya üçün əlamətdar hadisə adlandırılıb.

Telekanalın bununla bağlı yaydığı reportajda Codrel rəsədxanasının (Jodrell Bank Observatory) tarixindən bəhs edilib. Rəsədxananın direktoru Tereza Anderson deyib:

"Azərbaycandan gələn xəber bizi çox sevindirir. Bu, rəsədxananın tarixində ən əlamətdar gündür. UNESCO-nun qərarı Bernard Lovellin və digər alimlərin əməyinə verilən ən yüksək qiymətdir".

1945-ci ildə Bernard Lovell tərəfindən əsası qoyulmuş bu rəsədxana Böyük Britaniyanın Dünya irsi siyahısına daxil edilən 32-ci irsi məkandır. Hər il bu rəsədxanadan 180 minə yaxın turist ziyarət edir.

"Ədəbiyyatın sabahına gedən yol"

UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası günlərində təşkil olunan mədəniyyət tədbirlərindən biri də Abdulla Şaiqin mənzil-muzeyində gerçəkləşib.

"Ədəbiyyatın sabahına gedən yol" mövzusunda dəyirmi masa muzeyin və Dünya Gənc Türk Yazarlar Birliyinin təşkilatçılığı ilə reallaşdı.

Muzeyin direktoru, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Ülker Talıbəyova qonaqları salamlıyaraq tədbiri bu məkanda keçirilməsinin təsadüfi olmadığını vurğulayıb, görkəmli ədib Abdulla Şaiqin hər zaman gənc yazarlara dəstək verdiyini, bu qayğıkeşliyi ilə yaddaşlarda qaldığını deyib.

Dünya Gənc Türk Yazarlar Birliyinin sədri İntiqam Yaqar da çıxışında neçə-neçə nəslərin Abdulla Şaiqin əsərləri ilə böyüdüldüyü diqqətə çatdırıb.

BDU-nun dosenti Təranə Turan Rahimli türk yazarlarının dünya ədəbi mühitində daha çox tanınmasının vacibliyindən söz açıb.

AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Arzu Hacıyeva və gənc yazarlar Abdulla Şaiqin ədəbi fikri tarixində xüsusi xidmətlərindən danışılıb.

Gənc şairlər şeirlərini oxuyublar. Sonda iştirakçılar muzeyin ekspozisiyasını ziyarət ediblər.

Sessiya iştirakçılarının dilindən

Çünki öz tarixi, zəngin irsi ilə Pekov Rusiya mədəniyyətinin beşiyi hesab oluna biləcək şəhərlər siyahısındadır. Şəhər həmçinin Avropa mədəniyyətinin bir parçasıdır. Azərbaycan nümayəndə heyəti də daxil olmaqla bütün nümayəndə heyətləri tərəfindən ünvanımıza səslənən xoş, həyəcanlı sözlərə görə şadıq".

"Bu sessiyaya sədrlik etmək mənim üçün şərəf idi"

Azərbaycanın Şəki şəhərinin tarixi mərkəzinə Dünya irsi siyahısına qəbul olunduğu sessiyaya sədrlik etmək mənim üçün böyük şərəf idi. Bu mədəni irsi nümunəsinin UNESCO siyahısına daxil edilməsi Azərbaycan xalqının dünya mədəniyyətinə verdiyi töhfəyə beynəlxalq səviyyədə verilən qiymətdir.

Bu sözləri Braziliyanın UNESCO-dakı daimi nümayəndəsi Mariya Edileuza söyləyib.

O, xalqımızı təbrik edərək deyib: "Qədim tarixə malik Şəki Böyük İpek Yolu üzərində yerləşən mühüm sənət və ticarət mərkəzi olub. Şəki Xan sarayı təkcə Azərbaycanın deyil, beşəriyyətin mədəni irsidir".

"Ölkənizin həm mədəni, həm də təbii irsi zəngindir"

Azərbaycan zəngin mədəni və təbii irsə malik ölkədir. Burada çoxlu mədəni və qeyri-maddi

irsi nümunələri var. Şəki şəhərinin tarixi mərkəzinin Dünya irsi siyahısına daxil edilməsi bunu bir daha göstərir.

Bu sözləri Dünya İrs Komitəsinin Bakı sessiyasının iştirakçısı, Qırğızstanın UNESCO üzrə Milli Komissiyasının eksperti Aybek Samakov söyləyib.

O, Azərbaycanın milli parkları, o cümlədən ölkəmizdəki palçıq vulkanları barədə məlumatı olduğunu deyib: "Bilirəm ki, dünyada mövcud olan 2 mindən artıq palçıq vulkanlarından 300-dən çoxu ölkəmizdə yerləşir. Bu vulkanlar sizin həm də təbii sərvətinizdir".

"Qonaqpərvərliyə və səmimi münasibətə görə Azərbaycan xalqına minnətdarım"

UNESCO-nun Bakı sessiyası ölkəmizin tarixi mədəni irsi nümunələrinin təbliği və tanıtılması baxımından da əhəmiyyətli hadisə oldu.

Bu sözləri Küveytin UNESCO-dakı səfəri Adam al-Mulla söyləyib.

Qonaq bildirib ki, tədbir yüksək səviyyədə keçirilib. O, buna görə Azərbaycan hökumətinə, xüsusən də Mədəniyyət Nazirliyinə təşəkkürünü bildirib. "Qonaqpərvərliyə və səmimi münasibətə görə Azərbaycan xalqına minnətdarlığımı bildirirəm. Sessiyada Şəki ilə bağlı qəbul olunan qərar isə ölkəmizin böyük uğurudur", - deyir o qeyd edib.

Heydər Əliyevə olan sevgi tükənməzdir

Fenomenlik Yaradanın verdiyi, insana məxsus olan əla bir qüdrətdir ki, o qüdrətdə bütün meyarlar cəmləşir. İnsan həm idrək, zəkası, bacarığı, erudisiyası, qovarma və tələqin imkanları ilə, həm də fiziki gücü, özünüillüvü ilə başqalarından ciddi şəkildə fərqlənir və həmin fərqli onun seçilmiş simaya, liderlik miqyasına yüksəlir. Tarixdə bəzi liderlər çoxdur. Onların hər biri tarixin səhifələrində özünə yer tutmuşlar. Ancaq həmin fərqli fenomenlərin də özünəməxsus cəhətləri vardır ki, o cəhətlər hər bir insanın xisləti ilə əlaqəli şəkildə özünü göstərir.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev öz humanist xisləti ilə tarixdə əbədiyyət qazanmış liderlər sırasında xüsusi yeri sahibdir. Peşanın, sənətin, elmin, ədəbiyyatın, mədəniyyətin, incəsənətin, səhiyyənin və sair – bütün sahələrin hər birinin səhifələrində Heydər Əliyevin humanist izi, xeyrixah ləpəri, öz nurlu parlaqlığı ilə bərk vurur. Çünki Heydər Əliyev həmin sahələrdə fərqlənən insanları çox böyük humanistliklə, xeyrixahcasına, səxavətlə yüksəltdir. Onları özlərinin də təsəvvür etdikləri, o vaxta kimi nə qədər çalışsalar da, yüksəlmələri mümkün olmayan mərtəbələrə qaldırdı. Heydər Əliyevə qədər sıxıntılar içərisində üzün, başqa millətlərin düşmənçilik məqsədləri qarşısında zəif görünən xalqımız yul öndərin milli strateji məfkuresi ilə öz aydın yoluna çıxdı və bu yolda ruh yüksəkliyi ilə addımlamaya başladı.

Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini incələyərkən görürsən ki, o, böyük siyasət və dövlət xadimi kimi daima xalqın sənətkarlarının, elm adamlarının, hətta sadə əmək insanlarının belə, yüksək rəqəmlər ucaltmaları üçün onlara şərait yaratmış, köməklik göstərmiş və təkan vermişdir. Bəzi insanlar ətrafındakı insanların yüksəlməsində ciddi narahatlıq hissi keçirirlər, çünki qorxurlar ki, kəldə qala bilərlər. Ancaq Heydər Əliyev ətrafındakı insanları ən mötəbər yüksəkliklərə qaldırdı. Bütün var gücü ilə xalqın layiqli nümayəndələrini zirvələrə yüksəltdi. Bununla da Heydər Əliyev xalqı yüksəltdi. Xalq yüksək millət lideri de istər-istəməz ən yüksək zirvədə dayanır. Heydər Əliyev zirvələrin yolunu və bu yolda yüksəlməyin səmimiyyətindən bilən qeyrət sahibi idi. Onun bu bacarığı az zaman keçməyə respublikamızı, eləcə də xalqımızı SSRİ miqyasında ən mötəbər kürsüyə apardı çıxardı, müstəqillik dövrümüzə isə dünyanın ən sayılan dövlətləri və xalqları sırasına yüksəltdi.

Heydər Əliyev bütün sahələrdə bir məktəbdir. Biz o məktəbdən nə qədər çox öyrənsək, o qədər də zəngin olacağıq. Heydər Əliyev bütün meyarlara məhz öz fenomenal qüdrəti ilə yanaşı və dəyər verirdi. Ona görə də onun qarşısını heç bir qüvvə heç vaxt ala bilmədi və bundan sonra da nə qədər ki, Heydər Əliyevin qoyduğu yolla gedəcəyik, bizə zəval yoxdur. Bizim yolumuz əla incə imalələr, lətin toxunub və toxunmaqda davam edir ki, bizim illimizə heç bir qüvvə poza, qarışıq sala bilməz.

Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyə başladığı 1969-cu ilin 14 iyul tarixi, mənə görə, Azərbaycanın yüksəkliyi tarixinin başlanğıcı idi. Həmin gündən başlayaraq, Azərbaycan bütün rəqiblərindən mənzərə dəyişməyə başladı. O cümələndə milli ruh dirçəlişə doğru səmtdə idi. Milli kadrların irəli çəkilməsi də məhz Heydər Əliyevin gəlişi ilə, məhz onun dövründə, onun milli strategiyası ilə parvəriş tapmışdır. Xalqımızın istedadlı nümayəndələrinin Mərvət İltifaqında ən mötəbər sahələrə yüksəlməsi Heydər Əliyevin müstəsna xidmətləri sayəsində geniş vüsət aldı.

Heydər Əliyevin milli məfkurəsi gələcəkdə onun ümummilli lider miqyasına yüksəlməsinə səbəb oldu. Heydər Əliyev həmin fərqli olaraq yaxşı dərk edirdi ki, öz xalqına humanist münasibət göstərən insan öz xalqının rəhbəri miqyasında əbədlilik statusu alır. Odu ki, nə qədər Azərbaycan var, Heydər Əliyev də həmişə azərbaycanlıların sırasında ümummilli lider olaraq yaşayacaqdır.

Tələ belə gətirib ki, mən ulu öndər Heydər Əliyevlə yaxın işiyyətdə ola bilməmişəm. Əlbəttə ki, buna çox təəssüf hissi ilə yanaşıram. Kaş həmin qismətdən mənə də nasib olardı və mən onun tapşırıqlarını icra etmək şərəfini yaşamış olaydım. Camisi iki dəfə, bir neçə saat müddətində onun ətrafındakı xalq arasında dayanmaq və görüşmək şansım olubdur. Lakin qismət odu ki, mən Heydər Əliyev fenomenini, o nəhəng şəxsiyyətin bədii obrazını ədəbiyyata – dramaturgiyaya ("Qurtuluş gədən yol", "Qurtuluş dastanı" tarixi xronikalı dramalar, "Nurlu ömrün anları" və "İşq, lü, nurlu səbəh" mənzum tarixi dramalar) gətirdim. Eyni zamanda o böyük dihanın obrazını səhnədə canlandırmıq qisməti mənə nasib oldu. Uç əsərdə, tarixilik baxımından fərqli dövrləri əhatə edən pyeslərdə

Heydər Əliyev şəxsiyyətinin dəxli duyğularını yaşamaq imkanı, sənət adamları böyük zənginlik bəxş edən dolğun bir duyğu, əhval, ruh rahatlığıdır. Aktör üçün yaratdığı obrazın dəxli dünyasına varmaq və onun dəxli aləmini öz süzgəcindən həssaslıqla keçirib təməşşaya təqdim etmək başqa hissidir, başqa duyğudur. Yazığı üçün yaratdığı qahramanın bədii portretini an zəngin çalarlarla ərsəyə gətirmək, qahramanın duyğularını, özünəməxsus xüsusiyyətlərini ən dolğun rənglərlə canlandırmaq nə qədər mənəvi rahatlıq gətirirsə, aktör üçün də həmin meyarlara nail olmaq daha da dolğun əhval yaradır. Bütün tarixi şəxsiyyətlərin obrazları üzərində çalışmaq xüsusi zövqdür. Ancaq Heydər Əliyevin bədii

obrazı üzərində çalışmaq dərin fəlsəfi qatlarda düşmək, dərnlərdə qol açıb üzmək və geniş səmadə qanad qatı uymaq qədər fərahətdir, həm də zəngin əhval yaradan iş prosedridir.

Azərbaycan incəsənətinin, o cümlədən teatrının parvəriş tapmasında, teatr sənətkarlarının inkişaf etməsində, dayandırılmasında Heydər Əliyevin diqqət və qayğısı əvəzsizdir. Müasiri olan əla bir sənətkar tənqidçisi ki, onun taleyində Heydər Əliyevin rolu olmasın. Bizim borcumuzdur ki, ulu öndərimizi təkcə tarixi səhifələrində deyil, həm də kontimüdə hissirlərində və sənətimizin qüdrətində yaşadaq.

İFTIXAR

Əməkdar mədəniyyət işçisi, sənətinşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru

Dünyada hər bir ölkəyə maraq və diqqət, ilk növbədə, onun gücü, yerləşdiyi coğrafiyada strateji imkanları ilə şərtlənir. Məhz bu faktorların üstünlüyü dövlətə də, onun əldə etdiyi nailiyyətlərə də münasibəti təmin edir. Bu baxımdan Azərbaycanın müstəqilliyini bərpa edəndən sonra keçdiyi yol, nə olubdu inkişaf səviyyəsi özünümdə qürur doğurduğu qədər, dünyanın gözündə də diqqətləyişdir.

Bu illərdə respublikamızın əldə etdiyi nailiyyətlər onun beynəlxalq aləmdə nüfuzunu yüksəltmiş, dünya birliyinə inteqrasiyasını daha da sürətləndirir. Bu gün ölkəmiz beynəlxalq təşkilatların fəal üzvüdür. Azərbaycan fəal münasibətlər qurmaq istəyən ölkələrin sayı illərlə artır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən pragmatik, çoxşaxəli xarici siyasət dövlətimizi beynəlxalq aləmdə söz sahibi edir.

Bu pragmatizm, təbii ki, öncəlik olaraq iqtisadi faktorla bağlıdır. Burada ölkəmizin təbəbbüsü, bilavasitə iştirakı ilə reallaşan irimiqyaslı neft-qaz layihələri, Uzaq Şərq və Orta Asiyadan Avropaya uzanan ticarət yolunda Azərbaycanın tranzit ölkə kimi əhəmiyyətini və sair amilləri sadalamaq olar. Ölkəmiz BMT-dən ATOT-ə, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatından Avropa Şurasınaq bir çox beynəlxalq və regional qurumlarla qarşılıqlı-fəydəli əlaqələr yaradır. Diplomatiyamızın bu çoxşaxəli əməkdaşlıq kursu ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın tələbi ilə hakimiyyətə qayıtmasından sonra təşəkkül tapıb. Məhz həmin dövrdən başlayaraq, daxili sabitliyin bərqəvr oluması ilə yanaşı, Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlərində yeni səhifələr açıldı. Ulu öndərin xarici siyasət xətti bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Ölkəmiz milli maraqlara əsaslanan müstəqil, balanslı və fəal xarici siyasət yeridir. Hazırda Bakıda 66 ölkənin və 11 beynəlxalq təşkilatın diplomatik missiyaları fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda Azərbaycanın xaricdə 59 səfirliyi, beynəlxalq təşkilatların yanında 5 daimi nümayəndəliyi və 9 baş konsulluğu ölkəmizi təmsil edir.

İqtisadi imkanlar humanitar diplomatiyaya yol açır

Son illər artan iqtisadi potensialımız ölkəmizin regional layihələrdə daha güclü rol oynamasına, beynəlxalq təbəbbüslərə daha aktiv cəlb olunmasına, xaricdə sərmayə qoyuluşuna zəmin yaradır.

Çünki daxilə gücü, imkanları olan dövlət beynəlxalq miqyasda da özünü əmin və arxayın hiss edir. Prezident İlham Əliyev bununla bağlı deyib: "Xarici siyasətimiz daxili siyasətimizin davamıdır. Bu gün Azərbaycanın xarici siyasəti prinsipiallığı ilə seçilir. Eyni zamanda ölkəmizin uğurlu inkişafı və iqtisadi müstəqilliyimizin tam şəkildə təmin olunması biza imkan verir ki, xarici arenada da öz sözü-müzü deyək, öz maraqlarımızı müdafiə edək".

Çağdaş dünyada iqtisadi güc həlledici faktor, xarici siyasətdə mühüm təsir rıçaqları deməkdir. Bir vaxtlar "Ösrin müqaviləsi"ne və digər layihələrə dünyanın böyük dövlətləri, regionun söz sahibləri cəlb etməkə enerji diplomatiyasında tarazlıqlı təmin edən Azərbaycan indi öz xarici siyasətdə iqtisadi imkanları yaradır. Ölkəmiz qonşu Gürcüstana, qardaş Türkiyə ilə yanaşı, Avropa məkanında da investor kimi çıxış edir.

Dövlət başçısının haqlı olaraq qeyd etdiyi kimi, enerji diplomatiyası milli təhlükəsizliyin vacib elementidir. "Bu gün enerji təhlükəsizliyi ölkələrin milli təhlükəsizliyindən ayırmıq mümkün deyildir. Son vaxtlar imzalanmış sazişlər Azərbaycanı dünya üçün, Avropa üçün daha da önəmli olkəyə çevirəcəkdir. "Şahdəniz-2", TANAP, TAP layihələri Avropanın ən böyük infrastruktur layihələridir. Azərbaycan bu layihələrdə liderliyi öz üzərinə götürüb və onların icrasını nəticəsində böyük bazarı açmış əldə edəcəyik. Ona görə bizim iqtisadi diplomatiyamız çox fəal olmalıdır".

İqtisadi imkanlar xarici siyasətin mühüm istiqamətlərindən olan humanitar diplomatiyaya da yol açır. 10-15 il öncəyədək üzleşdiyi hərbi təcavüzün fəsadlarını aradan çıxarmaq, yüz minlərlə qaçqın və köçkünün problemlərini

həll etmək üçün xaricdən köməyə ehtiyac duyan Azərbaycan bu gün müxtəlif ölkələrə humanitar yardım göstərir. Xarici İşlər Nazirliyinin nəzdində işləyən Azərbaycan Beynəlxalq İnkişaf Yardım Agentliyini (AİDA) həyata keçirdiyi humanitar proqramları Fələstin, Anqola, Əlcəzir, Qad, Liviya, Yəmənlə, Əfqanıstan kimi onlarla ölkəni əhatə edir. Bu fəaliyyətlər ölkəmizin beynəlxalq arenada mövqeyini möhkəmləndirir, tərəfdaşlarının sırasını genişləndirir.

həll etmək üçün xaricdən köməyə ehtiyac duyan Azərbaycan bu gün müxtəlif ölkələrə humanitar yardım göstərir. Xarici İşlər Nazirliyinin nəzdində işləyən Azərbaycan Beynəlxalq İnkişaf Yardım Agentliyini (AİDA) həyata keçirdiyi humanitar proqramları Fələstin, Anqola, Əlcəzir, Qad, Liviya, Yəmənlə, Əfqanıstan kimi onlarla ölkəni əhatə edir. Bu fəaliyyətlər ölkəmizin beynəlxalq arenada mövqeyini möhkəmləndirir, tərəfdaşlarının sırasını genişləndirir.

Ölkə rəhbərliyinin yeritdiyi ölümlü-biçili və ən əsası, səmimi xarici siyasət nəticəsində dünyəvi bəzə etimad bəsləyən dövlətlərin sayı artır. Azərbaycan 155 ölkənin dəstəyi ilə BMT TŞ-nin qeyri-daimi üzvü seçilərək 2012-2013-cü illərdə bu mötəbər qurumda təmsil olundu. Bunun ardınca ölkəmiz 2017-2019-cu illər üçün BMT-nin İqtisadi və Sosial Şurasına üzv seçildi. 2019-cu ildən isə Azərbaycan 2011-ci ildə üzv olduğu və BMT-dən sonra ikinci ən böyük beynəlxalq platforma olan Qoşulmama Hərəkatında sədrliyi icra edəcək.

Mədəni diplomatiya – dünyada tanınan irsimiz

Azərbaycanın dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri də milli-mənəvi dəyərlərin, tarixi-mədəni irsin qorunması və təbliği ilə yanaşı, beynəlxalq səviyyədə dünya irsinin müdafiəsi və mühafizəsinə dəstək verməkdir. Bu məqsəddə ölkəmiz BMT-nin Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı – UNESCO ilə sıx əməkdaşlıq münasibətləri qurub və təşkilatın fəaliyyətinə öz töhfəsini verir. Azərbaycan Respublikası UNESCO-yə 1992-ci il iyunun 3-də üzv qəbul olundu. Bu təşkilatla əlaqənin genişləndirilməsi isə 90-cı illərin ortalarında ümummilli lider

Heydər Əliyevin rəhbərliyi və təbəbbüsü ilə başlanıb. 1996-cı ildə daha Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin 500 illiyi, 2000-ci ildə "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illik yubileyi UNESCO səviyyəsində qeyd olundu, həmin il İçərişəhər Qız qalası və "Şirvanşahlar saray kompleksini" birlikdə UNESCO Dünya İrsi siyahısına salındı. Mədəni müstəvidə əldə olunan bu nailiyyətlər həm də Azərbaycanın beynəlxalq miqyasda artan nüfuzunun təsdiqi idi.

UNESCO ilə Azərbaycan Respublikası arasındakı əlaqələr 2004-cü ildə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşkilatın Xoşgərməli səfəri seçilməsindən sonra daha sürətlə inkişaf etməyə başladı. Bu gün respublikamızın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın yaxından iştirakı ilə mədəni irsimiz dünyada, o cümlədən UNESCO-da layiqincə təbliğ edilir. 2007-ci ildə Qobustan qayaüstü rəsmlərinin, 2008-ci ildən bu yana qeyri-maddi mədəni irsimizin 13 nümunəsinin UNESCO siyahılarında yer alması ölkəmizin bu təşkilatda aktiv fəaliyyətinin göstəricisidir. Son illərdə Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin və əlamətdar hadisələrinin yubileylərini UNESCO çərçivəsində qeyd edilməsi də bu qurumla əlaqəli yüksək səviyyəsinin təsdiqidir. UNESCO üzvü Milli Komissiyamızın fəaliyyəti müxtəlif səpkili layihə, seminar və beynəlxalq tədbirlərlə müşayiət olunur.

2013-cü ildə UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrsin Qorunması üzrə Hökumətlərəsinin Komitəsinin 8-ci sessiyasına uğurla ev sahibliyi edən Azərbaycanda eyni müvəffəqiyyətlər hər il idən bir UNESCO-nun rəsmi tərəfdaşlığı ilə Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu keçirilir. Dünyanın mötəbər beynəlxalq təşkilatlarının öz tədbirlərini Azərbaycanda keçirmələri müstəqil dövlətimizin nüfuzundan xəbər verir.

UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsi də bunun növbəti təsdiqi oldu.

Prezident İlham Əliyevin bununla bağlı müvafiq tədbirlər icrasına münasibəti təmin etməsi, həm də ölkəmizin illərdir bəri – həm ölkəmizin daxilində, həm də onun höddürlərində kanarda – dünya irsi obyektlərinin qorunması ilə bağlı həyata keçirdiyi dövlət siyasətinin davamıdır.

Bu hadisə Azərbaycanın dünya mədəni-turistik xəritəsində beynəlxalq mövqelərini daha da möhkəmləndirir. UNESCO siyahısına daxil edilmək dünyada mədəni və təbiət irsinin saxlanılması üçün beynəlxalq təsəvvürlər, ilk növbədə Dünya İrs Fondunun maliyyə vəsaitlərinin cəlb edilməsində prioritetliyi təmin edir.

Bu əlamətdar hadisə həmçinin Azərbaycan xalqının dünya mədəniyyətinə verdiyi xüsusi töhfənin beynəlxalq müstəvidə növbəti təsdiqidir.

Beynəlxalq əməkdaşlığın ölkəmizə qazandırdığı dividentlər iş suverenliyimizin möhkəmlənməsinə, eyni zamanda davamlı islahatların dərinləşməsinə xidmət edir. Yeni bu əməkdaşlıq Azərbaycanı müxtəlif sahələrdə əlavə nüfuz qazandırır. Bununla bərabər ölkəmizin milli maraqları bu prosedda hər zaman öncəlik təşkil edir. Azərbaycan Prezidentinin qeyd etdiyi kimi, bir bütün ölkələrə və təşkilatlara bərabərlik, qarşılıqlı səmərəli əməkdaşlıq quramağın tərəfdarıdır. Milli maraqlarımızın müdafiəsində isə heç vaxt geri durmayacağıq. "Biz bütün ölkələrə qox xos münasibətlər qurmaq əzmindəyik. Ancaq milli maraqlarımızın hesabına yox, bərabərlik, qarşılıqlı münasibətlərin hesabına".

Lale AZƏRİ
1092 irs nümunəsi vardı. 43-cü sessiyadan sonra bu say 1121-ə çatdı. Deməli, Bakıda qəbul olunan qərarlar 29 dəfə müxtəlif ölkələrdə xos əks-səda doğurdu. Və bu sırada biz də varıq.

Lazgi musiqi və poeziya gecəsi

Rəşid Behbudov adına Dövlət Məhni Teatrında sair-jurnalist Müzəffər Məlikməmmədovun 70 illiyinə həsr edilmiş lazgi musiqi və poeziya gecəsi keçirilib.

Azərbaycanın lazgi ictimaiyyətinin tanınmış nümayəndələri – "Samur" qəzetinin baş redaktoru Sədaqət Kərimova, "Samur" Milli Mədəniyyət Mərkəzinin sədri İmran Rzaev, general-leytenant Yaşar Aylıdmirov və başqaları yubileyi təbrik ediblər. Çıxış edənlər yubileyin

həyat yolu və yaradıcılıq xatirələrini barədə danışıblar.

Müzəffər Məlikməmmədov öz şeirlərini oxuyub, kitablarını tədbir iştirakçılarına hədiyyə edib. "Suvar" ansamblının solistləri və rəqqaslar öz məharətlərini nümayiş etdiriblər.

Sonda yubiley tədbir iştirakçılarına minnətdarlığını bildirərək qeyd etdi ki, lazgi poeziyasının inkişafına yönəlməli fəaliyyətinə davam etdirəcək, oxucuları yeni yaradıcılıq uğurları ilə sevincdirməyə çalışacaq.

Şəhla ƏMİRLİ
kinoşünas

Azərbaycan

13 iyul 1889 – Maarif xadimi Xosrov Mirzə Əli oğlu Axundzadə (1889-1960) anadan olub.

13 iyul 1910 – Yazıçı-dramaturq Nəzi Karim oğlu Nəziyev (1910-1981) Naxçıvan MR Culfə rayonunun Yaycı kəndində anadan olub. «Seadət», «Polad» və s. pyeslərin müəllifidir.

13 iyul 1926 – Xalq rəssamı Vidiadi Yaqub-Fərman oğlu Nərimanbəyov (1926-2001) anadan olub. «Yolda», «Xatirələr», 20 Yanvar haşr etdiyi «Qatillər» tabloları və s. əsərlərin müəllifidir.

13 iyul 1936 – Kinooperator, rejissor, Əməkdar incəsənət xadimi Rəsim Rza oğlu İsmayilov (1936 - 4.5.2004) anadan olub. «Yeddi oğul istəram», «Axırncı asırım», «Gün keçdi», «Nəsimi», «Babək» və s. filmlərin quruluşçu operatoru olub. «Sir evdən gəldi», «Sizi dünyalar qədər sevirdim» və s. bədii filmlərə quruluş verib.

14 iyul 1905 – Aşıq Alixan Qarayazılı (Alixan Qurban oğlu Ömerov; 1905-1998) Gürcüstanın Qarayazı bölgəsinin Kosalı kəndində anadan olub.

14 iyul 1914 – Ədəbiyyatşünas, tərcüməçi Kövsər Məmməd qızı Tərvədiyeva (1914-2014) İravan şəhərində doğulub. 50 ildən çox Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində Azərbaycan ədəbiyyatı tarixini tədris edib.

15 iyul 1915 – Xalq artisti, opera müğənnisi (bariton) Ağababa Balagə oğlu Bünyadzadə (1915 – 17.12.1974) Bakıda doğulub. 1937-ci ildən Akademik Opera və Balet Teatrının solisti olub.

15 iyul 1925 – Xalq artisti, müğənni-pianoçu, professor Rəuf İsmayil oğlu Atakişiyev (1925 – 3.2.1994) Bakıda anadan olub. 1953-cü ildən Akademik Opera və Balet Teatrının solisti olub, bir çox xarici ölkələrdə çıxış edib.

15 iyul 1926 – Xalq artisti Səadə İsmayil qızı Mustafayeva (1926 – 13.8.2004) Səkidə anadan olub. Səki, Gəncə teatrlarında çalışıb, bir sıra filmlərdə («Mən ki gözəl deyildim», «Olsum, başğışa», «Həm ziyarət, həm ticarət» və s.) yaddaqlanan obrazlar yaradıb.

15 iyul 1928 – Tanınmış tərcüməçi Mehdi Mirkisi oğlu Mirkisiyev (1928-1992) Cəbrayıl rayonunun Mirzəcanlı kəndində anadan olub. Rus dilindən çoxsaylı ədəbi tərcümələr edib.

15 iyul 1930 – Bəstəkar, Xalq artisti, professor Azər Hüseyn oğlu Rzaev (1930 – 14.12.2015) anadan olub. «Bəki-90» simfoniyası, kamera orkestri üçün «Noktürn» və s. əsərlərin müəllifidir. Filarmoniyanın bədii rəhbəri, Opera və Balet Teatrının direktoru olub.

16 iyul 1913 – Xalq artisti, müğənni Mirzə Əbdülcəbbar oğlu Babayev (1913 – 13.1.2003) Bakıda doğulub. Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyanın solisti olub, filmlərdə («Telefonu qız», «Dərviş Parisi partladi», «Dolı Kür» və s.) maraqlı rollar oynayıb.

16 iyul 1949 – Əməkdar artist, bəstəkar, skripka ifaçısı Fəxrəng Rəhim oğlu Hüseynov (1949 – 16.2.2010) anadan olub. Yaponiyada «İpak Yolu» müsabiqəsinin (1991) qalibi kimi «Kodayu» operasını yazıb, simfonik əsərlərin müəllifidir.

16 iyul 1958 – Xalq artisti İlham Təvəkkül oğlu Əsgərov (1958 – 6.9.2015) Masallı rayonunun Xoşçobanlı kəndində doğulub. Milli Dram Teatrında, televiziya tamaşalarında, filmlərdə («Doğma sahilər», «Biz qayıdacağıq») maraqlı rollar oynayıb. Filmlərin səsləndirilməsində iştirak edib.

Dünya

13 iyul 1841 – Avstriya memarı, müasir Avropa memarlığının banilərindən biri Otto Vagner (Otto Koloman Wagner; 1841-1918) anadan olub.

13 iyul 1923 – SSRİ Xalq artisti Mixail Pugovkin (1923-2008) anadan olub. Əksəriyyəti komediya olmaqla 100-dək filmde («T' emilyatı...», «Sportlo-82», «İvan Vasilyevič pəşasını dəyişdi» və s.) çəkilib.

14 iyul 1860 – Rus tarixçisi, şair, yazıçı və publisist Vasilı Lvoviç Veliçko (1860-1904) anadan olub. Bir çox tarixi bədii əsərlər yazı salan «Qafqaz» kitabının müəllifidir.

14 iyul 1903 – Amerika yazıçısı İrving Stoun (Irving Stone; 1903-1989) anadan olub. Van Qoq, Cek London, Ziqmund Freyd və s. görkəmli insanlar haqqında biqrafik romanların müəllifidir.

14 iyul 1904 – Yəhudi əsilli Amerika yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1978) laureatı İsaak Başeviç-Zinger (Isaac Bashevis Singer; 1904-1991) anadan olub. Əsərləri: «Şeytan», «Nicatveren günahkar», «Muskat alili» və s.

14 iyul 1918 – İsvəç rejissoru, ssenarisi və yazıçı İnqrid Berqman (Ernst Ingmar Bergman; 1918 - 30.7.2007) anadan olub. «Yeddiinci möhtər», «Yay gecəsinin təbəssümü», «Pıçılı və qısqırcı» və s. filmlərə quruluş verib.

14 iyul 1928 – Gürcü yazıçısı Nodar Dumbadze (1928-1984) anadan olub. «Mən, nəhəm, liko və liliari», «Mən gürəş görürəm», «Ağ bayraqlar» romanları, «Kukaraça» povestı və s. əsərlərin müəllifidir.

15 iyul 1606 – Holland rəssamı Rembrandt Hermens Van Reyn (Rembrandt Harmenszoon van Rijn; 1606-04.10.1669) anadan olub. Məşhur əsərləri: «Samson və Dalila», «Vatəsar qonaqlığı», «Danaya», «Avropanın oğurlanması», «Azzin oğulun qayıtması» və s.

15 iyul 1901 – İtalyan filosofu, ekzistensializmin tanınmış simalarından biri Nikola Abbagnano (Nicola Abbagnano; 1901-1990) anadan olub.

15 iyul 1924 – Çexen rəqqası, SSRİ Xalq artisti Mahmud Esenbəyev (1924-2000) anadan olub. «Azərbaycanlım» kinostudiyasında rəqqasə haşr olmuş «Əmək və zülgüzi» («Mən rəqs edəcəyəm») filmi (rejissor Tofiq Tağızadə) çəkilib.

16 iyul 1723 – İngilis rəssamı və incəsənət nəzəriyyəçisi Coşua Reynolds (Joshua Reynolds; 1723-1792) anadan olub. Məşhur əsərləri: «Veneranın kamərini açan Amur», «İlanı boğan balaca Herkules» və s.

16 iyul 1911 – Amerikanlı aktrisa və rəqqasə, «Oskar» mükafatı laureatı Cincer Rocers (Ginger Rogers – əsl adı Virginia Katherine McMath; 1911-1995) anadan olub.

Hazirladı: Vüqar ORXAN

İnanmırsınız, “Dəli yığıncağı”na düşmüşük?

Başa calmaqla olan sənət mövzusu teatrımızda yeni səhnə əsərləri, premiyələri yanaşı, klassikaya qayıdış və yeni başlağa da yadda qaldı. Akademik Milli Dram Teatrının səhnəsində də Cəlil Məmmədquluzadənin “Dəli yığıncağı” əsəri 41 illik fasilədən sonra (son quruluşunu Mehdi Məmmədov verib) yenidən tamaşaçaya qoyuldu. Ədibin 150 illik yubileyinə həsr olunan tamaşaçı Əməkdar incəsənət xadimi Bəhrəm Osmanov quruluş verib. Səhnə əsərinin əhli məsləhətçisi akademik İsa Həbibbəyli, bəstəkar Xalq artisti Siyavuş Kərimi, rəssamı Xalq rəssamı Nazim Bəyqışiyevdir. Səhnə hərəkəti və plastikasi Ceyhun Dadaşova məxsusdur.

Tamaşada xalq artistləri Nurəddin Mehdiqanlı (Fəzli Kuleyni), Cəfər Namiq Kamal (Hacı Medinə), Hacı İsmayilov (Hacı Əbdüli Əzim), Rafiq Əzimov (Nəcəfli Əşrəf), Əjdər Həmidov (Məkkə Məhəmməd), əməkdar artistlər Sənubər İsgəndəri (Doktor Lalbyuz), Elçin Rüstəmov (Molla Abbas), Vəfa Rzaeva (Pirpiz Sona), Kərim Əbdullayev (Hacı Nəyib), Elçin Cəbrayilov (Sərsəm Salman), Aslan Şirin (Həmət Qurban), Rövşən Kərimdux (Cinni Mustafə), Əlvida Cəfərov (Hacı Məmmədali), Mirzə Ağabəyli (Hacı Cəfər), Elxan Quliyev (Hacı İslam), Kərim Həsənoğlu (Məşədi Hacı), Məzahir Cəlilov (Hacı Bağdad), Əli Nur (Kərbəlayi Tütbə), Mətanət Atakişiyeva (Məkkə Zeynəb), aktyorlar Elnur Qədirov (Formasyon Rüstəm), Vüsal Mustafayev, Rüstəm Rüstəmov (Hacı Xudaverdi), Firuzə Balayeva (Səkinə), Ləman İmanova, Dilarə Nəzərova, Fəridə Şahbaxda çıxış edirlər.

İdeya baxımından dini mövhumat və xurafatı ifadəsən olan əsərə bu dəfə fərqli yozum verən rejissor onu bizi ikhissali səhnə pəncirindəki təqdim edir. Eyni zamanda əsərin psixoloji təsir şkalasını da düzgün ölçməyə çalışıb. Bəhrəm əlsaq ki, psiki pozğunluq, yeni dəliliyin kökündə insan münasibətlərinin sosial-psixoloji mərhələləri dayanır, deməli, əsərə bu aspektdən yanaşsın onun təhlili ilə başlıca məziyyətlərini sərgiləmək rejissor üçün ümde idi. Bəhrəm müəllim də ədibin bizi təqdim etdiyi obrazların bir növ psixoloji terapiyasını, yeni reabilitasiya üsullarını da təqdim etməyə çalışır.

Məsələn, özünü dəliliyyə vurran Molla Abbas müəllifin yaratmış olduğu maska konsepsiyası ilə təqdim edilib. Tamaşaçı lap öncədən bu tipajın xarakterik obrazını tapır. Bunu müəllifin şəhərdəki dəliliyə əlac üçün çağırılan Lalbyuz obrazında da görürük. “Gavur dili”ndə danışan Lalbyuzu qadın qiyafəsində təqdim edərkən o psixoloji testini edir. Əsərin sosial-psixoloji ideyası əli həmin hakimin ardında əks olunduğundan rejissor onun özünü dəliyə də ideal fikirlişib. Ağzını marçıldadan əyyaş xurafatçıların qarşısına cəzibədar, bütün hərəkətləri ilə ehtiras səpələyən, “O, yes”,

Bununla da o, nə müsbət və nə mənfi, nə qəhrəman və qorxaq, nə də rəzil və əlincən bölgülərini etmədən bütün obrazları tamaşaçıya öz həqiqətlərində həqiqi kimi təqdim edir. Ona görə də tamaşaçı sona qədər nə Molla Abbas, Pirpiz Sonaya və digər dəliliyə acıya bilir, nə də Fəzli Kuleyni başda olmaqla qardaşlarının arvadlarını göz dikən zinakarlara nifrət edir.

Rejissor həqiqətlik kişi və qadına ayırdmadan obrazlarının tipajını aşıdırır və özünün gəldiyi qənəti bizə də təqdim edir. Özü də qəbul etmədik iddiası olmadan. Oyunu əyləncəli quraraq hamını maraqlandırır. Məsələn, tam müasir geyimdə təqdim edilən “obrozovonski” alıcınab-dindarına acıgizm tutmur. Əksinə, bu qalığın din baxımından hələ qoxusu gələn qocaların ehtirası qadını görəkən düşdükli hallar - nriqetə gələn hissələri və bunu hər biri ayrı romantik-poetiki tərzə ifadə etməsi – olduqca maraqlı və gülməli idi.

“No, no” nidalı, hər dərd sahibinə baldırlarını siğallayaraq “sən mənim vəcimə də deyilsən” pozası verən bir qadını-hakimi çıxarır.

Bu məqamda diqqəti rejissorun müəllifdən gələn “əsində ağıllılar doli, dəliliyə əs ağıllıdır” qənətinə çəkmək istəyirəm. Rejissor bu təzadlı, bir xəyli də inca məqama özünəməxsus rəkursdan baxıb. Yəni, o, “sənə nə əli gəlir ki, hər dəli ağılı, əli hər ağılı da dəlidir” deməyə çalışır. Məsələ vəziyyətdən və o vəziyyəti doğura biləcəyi nəticədən asılı olaraq dəyişə bilər.

Kəpək quruluş halının digər tərəflərinə. Biliyiniz kimi, əsərdə hadisələr bizim qonşu diyarlarda birində vaxt olur. Şəhərin hakimi artıq böyük əngələ çevrilən dəlili məsələsinin kökündən hall etməyə çalışır... Hər kəsə bəli mövzuya rejissor yanaşması barədə bir neçə kəlmə qeyd etmək istəyirəm.

Bəhrəm Osmanov çağdaş teatrımızın cəsərtli yaradıcı addımlarına mülki rejissorlarındandır. Onun bu “xüsusiyyəti, mən deyirdim ki, “Dəli yığıncağı”nda özünü pik həddinə çatırı və tamaşa başdan sona bu dinamizmini qoruyur.

Nəticədə nəyə nail olundu? Tamaşaçı əz qala baş-gözü-nə dəyə-dəyə səhnədəkilərə (əsində özünə) gülür. Sonra başqa bir ruhi gərginlik keçirir. Lalbyuz bu zamanə nə aidiyyəti var” deyir. Özünü aldatmaq istədikdə növbəti şok effektli bir dalğa daha gəlir. Beləcə, hər iki hissədə tamaşaçı özünün paranoial hissələrinə əsaslandırma tapır.

Tamaşaçı ilə bəli rahat zara-fətləmə, rejissor traktovkasının diktesi ümumilikdə anlaşılandır.

Səhnədən-səhnəyə

Böyük ədib Cəlil Məmmədquluzadənin “Dəli yığıncağı” pyesi əsasında növbəti səhnə əsəri Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrında hazırlanır. Əsərə Xalq artisti, rejissor Cənətt Salimova quruluş verir.

Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illik yubileyi münasibətilə hazırlanan əsərin səhnə redaksiyasının müəllifi yazıçı İlqar Fəhmi, quruluşçu rəssamı Təlmən Şixiyev, bəstəkarı Fəridin Əli-ahverdiçdir. Rolları xalq artistləri Yasın Qarayev, Ağaxan Salmanlı, əməkdar artistlər Mehriban Abdullayeva, Vahid Əliyev, Şöviq Hüseynov, Nofəl Vəliyev və başqaları ifa edəcəklər.

İkhissali tamaşanın premiyerası oktyabrın sonlarında olacaq.

Geyimlərdə də çarlılıqdan qaçan rəssam ultramüasirliklə arxizmi vəhdətdə təqdim etməyə çalışıb. Beləcə, geyimi dəyişmənin qafasına, qafası dəyişmənin geyiminə işarə edib.

Tamaşanın musiqisi də onun ideyasını tamamlayır və bizi mizandan-mizana başqa rəkursdan baxışa səsləyir. İlk hissədə darıxdırıcı, cansıxıcı, həyəcanverici olan notları sonra nikbin ladlar əvəz edir ki, bu, bəstəkarın işığı, ümidə, yaxşıya doğru siçayışı, çağırışı kimi də başa düşülə bilər. Ceyhun Dadaşovun plastik həlli isə ümumilikdə mükəmməldir. İstər qrup, istərsə də fərdi rəqs, mimika və tempiyləstirən aktyorların hərəkəti baxımlıdır. Aktyorların plastik çəvkiyyəli də göz oxşayır. Monotonluğu pozan çəvkiyyət bəzən mətinin ağırlığını da arxa xatırladır.

Tamaşadakı aktyor heyəti birmənalı olaraq obrazları pəncərtliklə “dilləndirir”. Burada hansısa aktyorun üzərində qurulan oyundan çox komandanı ifadə, ansamblı üstünlük veriliyyəti diqqət çəkir. Yəqin əli ona görə də rejissorun Doktor Lalbyuz (S.İsgəndəri) üzərində qurduğu oyun qəbəri görülmədi. Nə bilmək olar, bəlkə əli aktyorlar düşünlüklü şəkildə buna çalışdı. Amma ümumi planda Sənubər xanımın oyun maneraları, xüsusi cəzibədar maneraları tamaşaçını onun həndəvərində hərəkət etdirir.

Pirpiz Sonaya (V.Rzaeva) gəlinə, biz doli, şiltə, öz faciəsindən bixəbər qadının xarakterindəki çoxqatlılığı tam ayırd edə bilmədik. Vəfa xanım sanki obrazının ilk xüsusiyyətdən tutmuş və bütün gücünü də ona vermişdi. Səhnədə gözəl, real və təbii təsvirində qaldığı isə dənilməzdir.

Fəzli Kuleyni (N.Mehdiqanlı) isə tamaşaçını daim intizarda saxladı. Nə qəhrəmanına tam gülməyə, nə də nifrət etməyə imkan vermədi. Mühakimədən çox mübahisəyə səslədi. Onun bu yanaşması obrazının dramaturji cizgilərinə psixoloji prizmadan baxdı.

Rejissorun hakimi obrazını ekrandan gələn səs və qəribə görüntü ilə əvəzləməsi, gəvür hakimin gəlişini həvə lımanından, eniş zolağından anonsla etməsi, onun zühurundan sonra gələn bəlaləri – ordu, şaltı, qaçqınlar, əl-əl gəzən çörək və digər ərzəqlər, səfil uşaqlar, çarəsiz qocalar, parışan qadınlar – göstərməklə aşkar fikri ni çatdırır. Ümumilikdə rejissor tamaşanın janr xüsusiyyətlərini qoruyaraq tamaşaçını gülmək və düşünmək əzadəliyində tərk edib.

Bir neçə kəlmə də tamaşanın səhnə tərtibatı və musiqisi barədə. Quruluşçu rəssam dekordan, konstruksiyalardan qaçaraq çoxfunktionalı bir həllə nail olub. Səhnədə tağ quraraq hər bir şəhərin, bir evin, bir mücərrəd məkanın real həlli kimi verib.

Rejissorun Şimralı (M.Abdullayev) seçimi də, obrazı məşhur şivələrdən birində təqdimatı da maraqlıdır. Sadəcə, bunu ifratda verməsi ilk anlar maraqlı alınıs da, sonradan yerini beziğiliyə verir. Hacı Nəyib (K.Abdullayev) müəllifin vurğuladığından da artıq tamaşada izini qoya bildi. Ümumilikdə, aktyorların canlı, emosional, inandırıcı oyunu diqqəti cəlb edir, səhnədə baş verənlərə marağı saxlayır, tamaşaçını əli dramaturqun istədiyi kimi ayıq tutur...

HƏMİDƏ

“Hüseyn Cavid” monoqrafiyası təkrar nəşr olunub

Akademik Məmməd Cəfərin 1960-cı ildə çap olunmuş “Hüseyn Cavid” monoqrafiyası Hüseyn Cavidin ev-muzeyi tərəfindən nəşr olunub. Kitab Hüseyn Cavid yaradıcılığının ilk monoqrafik tədqiqatçısı Məmməd Cəfərin monoqrafiyasının yeni tərtibatda təkrar nəşridir.

Vəsait ölkə başçısının “Akademik Məmməd Cəfər Cəfərovun 110 illiyinin qeyd edilməsi haqqında” 2019-cu il 15 aprel tarixli sərəncamı əsasında AMEA Rəyasət Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilmiş tədbirlər planı çərçivəsində çap olunub.

Nəşrin tərtibçisi və ön sözün müəllifi muzeyin direktoru, filologiya üzrə elmlər doktoru Gülbəniz Babaxanlı, elmi redaktorları AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli və Humanitar Elmlər Bölməsinin akademik-katibi, akademik Teymur Kərimlidir.

Cavidşünaslığın bir elm kimi formalaşmasında mühüm rol oynayan monoqrafiya tədqiqatçıları üçün dəyərli mənbədir.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qazet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Moskvə pr. 1D,
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 530-34-38 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az
Lisenziya № AB 002279
İndeks: 0187

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilir,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5150
Sifariş: 2330
Buraxılışa məsul: Rəfiə Yunisli
Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.